

цівників, які будуть обізнані у питаннях проведення аудиту. Ще одним із напрямків удосконалення внутрішнього контролю є застосування сучасних комп'ютерних програм, за допомогою яких проводяться всі розрахунки підприємства, ведеться облік, аналізується інформація та виконуються інші функції.

### **Список використаних джерел**

1. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2010 року/ Пер. з англ. мови Ольховікова О.Л., Селезньов О.В., Зеніна О.О., Гик О.В., Біндер С.Г. — К.: Міжнародна федерація бухгалтерів. Аудиторська палата України, 2010.
2. *Бондар М.І.* Аудит в АПК: Навч-метод. посібник. — К.: КНЕУ, 2009 — 269 с.
3. *Бутинець Ф.Ф., Виговська Н.Г., Малюга Н.М., Петренко Н.І.* Контроль і ревізія. Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / За ред. Ф.Ф. Бутинця. — 3-тє вид., доп. і перероб. — Житомир: ПП «Рута», 2002, — 544 с.
4. *Костирко Р.О.* Контроль і аналіз в системі управління економічним потенціалом господарюючого суб'єкта: методологія і організація: Монографія. — Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2010, — 728 с.
5. *Коцупатрий М.М., Царьов М.С.* Інформаційні системи і технології обліку в агропромислових формуваннях: Навчальний посібник. — К.: КНЕУ, 2012. — 327 с.

**Мізецька І.А.**, магістрант  
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»  
Науковий керівник — д.е.н., професор П.Л. Сук

### **МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ОРЕНДНИХ ОПЕРАЦІЙ**

В умовах ринкової економіки сільськогосподарські підприємства потребують необхідної інформації для прийняття стратегічних управлінських рішень. При цьому провідна роль належить бухгалтерському обліку. Створення її цілісної та ефективної системи неможливе без застосування такого специфічного елементу обліку, як облікова політика. Формування на підприємстві облікової політики є відповідальним завданням і полягає, насамперед, у застосуванні нормативно передбачених принципів ведення бухгалтерського обліку, складання і подання бухгалтерської фі-

нансової звітності, у виборі методів і процедур обробки облікової інформації.

На практиці існує проблема формування оптимальної облікової політики орендних операцій. Адже наукова, методична і практична література наповнена інформацією і методичними рекомендаціями про порядок її складання, а не конкретними положеннями. А чинним законодавством визначається лише поняття облікової політики, порядок висвітлення та внесення змін до облікової політики; розкриття її у фінансовій звітності.

На нашу думку, методика обліку орендних операцій повинна бути обумовлена в наказі про облікову політику кожного підприємства при використанні орендованих об'єктів у господарській практиці. Це забезпечить послідовність та правильність відображення орендних операцій в обліку та логічність всієї системи бухгалтерського обліку на підприємстві.

Слід зазначити, що регулювання взаємовідносин між орендодавцем та орендарем здійснюється на підставі договору оренди. Тому, при його укладанні необхідно звернути увагу на умови, які є основою для побудови обліку. Облікова система науково побудована лише тоді, коли правильно організований порядок документування, який має відповідати функціям обліку і техніці ведення, що обов'язково повинно закріплюватися наказом про облікову політику [1]. Для цього, вважаємо за необхідне використовувати такі реєстри і складати таким чином первинні документи, які б повною мірою відображали наявність та рух орендованих об'єктів і дали змогу в кінці звітного періоду складати фінансову звітність з максимальною достовірністю. До наказу слід складати відповідні додатки, наприклад, графік документообороту, перелік первинних документів, форми яких затверджуються керівником підприємства.

Суттєвим елементом облікової політики обліку орендованих операцій є порядок обліку фінансової та операційної оренди, що має бути розкрито в наказі, а також враховано при розробці і затвердженні робочого Плану рахунків. На наш погляд, критерії класифікації оренди, недоцільно включати до наказу, адже цей порядок регламентується П(С)БО 14 «Оренда».

Рекомендуємо до наказу про облікову політику включати питання щодо організації синтетичного та аналітичного обліку орендованих майнових та земельних часток (паїв) і зазначати, до якого виду оренди їх відносити.

Одним із основних питань при розробці облікової політики є вибір суб'єктами орендних відносин обґрунтованої методики оцін-

ки орендованих основних засобів, від якої залежить точність і достовірність фінансового результату. Найбільш оптимальною вважаємо справедливу (ринкову) вартість, оскільки вона найреальніше відображатиме вартість орендованих об'єктів в сучасних умовах.

Для потреб бухгалтерського обліку важливе значення також має методика визначення строку корисного використання об'єкта орендованих основних засобів та їх ліквідаційної вартості, адже вони є базою нарахування амортизації. Вважаємо, що строк корисної експлуатації основних засобів доцільно визначати спеціально створеною для цього комісією, враховуючи накопичений досвід з експлуатації подібних активів, а у випадку їх відсутності — інтенсивність використання, умови роботи та інші параметри. Нині визначати ліквідаційну вартість основних засобів проблематично, але її величину необхідно зазначати в наказі.. Крім того, вона впливає на розрахунок орендної плати. Для цих доцільно прирівнювати її до «нуля».

У наказі також необхідно зазначати методи нарахування амортизації орендованих основних засобів, адже від них залежать терміни відновлення основних засобів і формування витрат підприємства. Важливим питанням є облік витрат на ремонт і поліпшення орендованих об'єктів, який необхідно розкривати в наказі [3].

Слід відмітити, що ряд авторів, крім положень щодо організації бухгалтерського обліку, пропонують у наказі про облікову політику зазначати організацію податкового обліку [2]. Вважаємо за доцільне передбачити в ньому порядок організації та ведення управлінського обліку, а також врахування інформації необхідної для інших видів обліку.

Таким чином, правильна організація обліку та контролю, в тому числі орендних операцій залежить від конкретних положень наказу про облікову політику. Їх практична реалізація слугує основою ефективності використання економічної інформації з орієнтацією на цілі стратегічного розвитку підприємства. Але, нині для здійснення оперативного управління підприємства необхідна більш детальна аналітична інформація. Забезпечення такої інформації можливе шляхом удосконалення даних первинного обліку та звітності за певними напрями та призначеннями.

### **Список використаних джерел**

1. *Братчук Л.М.* Правова сутність договору оренди як інформаційного джерела облікового забезпечення // Вісник Сумського національного аграрного університету». — №2 (14). —2003. —С. 40—45.

2. *Ільши Л.* Формування облікової політики підприємства // Голо-  
вбух. — № 5 (107), лютий. — 2001. — С. 67—77.

3. *Кірейцев. Г.Г.* Облікова політика підприємства // Бухгалтерія в  
сільському господарстві. — 2000. — №4. — С. 4—7.

**Мялік М.С.**, магістрант  
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»  
Науковий керівник — к.е.н., доцент М.М. Кругла

### **ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА**

Облік витрат виробництва є визначальним у системі бухгал-  
терського обліку виробничого підприємства.

Завдання обліку витрат на виробництво полягає в накопиченні  
даних про витрати, обумовлені технологією виробництва для  
встановлення їх величини за двома головними об'єктами — про-  
дукцією (для оцінки вартості запасу) і за центрами відповідаль-  
ності (з метою контролю за рівнем витрат). Таким чином, облік і  
накопичення витрат включає групування сукупності витрат за  
центрами відповідальності і розподіл цих витрат на калькуляцій-  
ну одиницю.

Вимоги системи управління щодо методики обліку витрат ви-  
робничої діяльності і системи контролю за собівартістю продук-  
ції виробничих підрозділів базуються на основі розширення ана-  
літичності застосованих в обліку групувань витрат. Таке  
відображення забезпечує отримання вичерпної інформації, необ-  
хідної для управління підприємством і оцінки його діяльності  
шляхом виведення фінансових результатів.

Проте визначення сутності обліку витрат на виробництво  
створює реальні передумови моделювання його організації на  
підприємствах. Саме облік як інформаційний потік, обернений  
процесу управління, буде не лише відображати дійсність, але й  
готувати інформацію для планування економіки підприємства в  
майбутньому.

На побудову обліку виробничих витрат впливає ряд факторів,  
які доцільно об'єднати в групи: організаційні, облікові й техно-  
логічні.